

**„Dekalog – przyszłość instytutów i jednostek naukowych w Polsce 2024”
to dokument zawierający najważniejsze kierunki tworzenia
i wzmocnienia dynamicznego oraz innowacyjnego środowiska badawczego,
inspirujący do kreatywnego rozwoju nauki i społeczeństwa w Polsce.**

Przyszłość instytutów i jednostek naukowych w Polsce 2024

DEKALOG

- 1. Współpraca międzydyscyplinarna i reprezentatywność środowiska naukowego.** Wzmocnienie współpracy między jednostkami naukowymi z różnych pionów nauki i dyscyplin, co pozwoli zintensyfikować wymianę wiedzy i dostęp do innowacji oraz podniesie międzynarodową konkurencyjność polskich badań i wdrożeń, a także zapewnienie parytetu w gremiach decyzyjnych/doradczych ministra właściwego ds. nauki oraz instytucji podległych – dla jednostek naukowych reprezentujących poszczególne piony nauki, co zapewni reprezentatywność całego środowiska naukowego.
- 2. Znaczenie instytutów badawczych i naukowych PAN.** Instytuty stanowią znaczącą część potencjału naukowego w Polsce – niezbędne jest ich promowanie, podkreślanie znaczenia i zlecanie zadań wzmacniających naukę oraz bezpieczeństwo dla społeczeństwa.
- 3. Konkurencyjność na rynku międzynarodowym.** O efektywności naukowca w Europie, w tym też w Polsce, decyduje jego wiedza i nowoczesna baza pozwalająca konkurować na otwartym międzynarodowym rynku badań i wdrożeń. Taką bazą muszą dysponować instytuty w naszym kraju.
- 4. Procedury aplikacyjne.** Należy uprościć i zharmonizować procedury aplikacyjne na środki finansowe – zarówno krajowe, jak i z Unii Europejskiej, co powinno zminimalizować biurokrację i przyspieszyć proces finansowania badań, zwłaszcza interdyscyplinarnych, dla większej grupy realizatorów.
- 5. Przełomowe innowacje.** Należy skupić się na promowaniu i wspieraniu badań przełomowych, które przekraczają granice istniejących rozwiązań i technologii, stymulując tym samym rozwój nowatorskich produktów i usług. Nie można być ich twórcą, wzorując się tylko na istniejących rozwiązaniach.
- 6. Modernizacja infrastruktury.** Należy dążyć do ciągłej modernizacji infrastruktury badawczej, aby lepiej służyła zarówno obecnym, jak i przyszłym pokoleniom naukowców, zwiększając efektywność i jakość prowadzonych badań.
- 7. Edukacja i wpływ nauki.** Obowiązkiem naszego środowiska naukowego jest uświadamianie i podkreślanie znaczenia wpływu nauki na rozwój społeczeństwa – działanie na jego rzecz i z myślą o jego przyszłości.
- 8. One Health.** Propagowanie i implementacja koncepcji One Health na wszystkich poziomach edukacyjnych, badawczych i wdrożeniowych powinna jednocześnie uwzględniać wzajemne powiązania między zdrowiem ludzi, zwierząt, roślin i środowiska naturalnego.
- 9. Zobowiązanie wobec przyszłych pokoleń.** Perspektywą nauki są przyszłe pokolenia Polek i Polaków. Bez wsparcia obecnych jednostek naukowych nie zachęcimy młodego pokolenia do badań i wdrożeń.
- 10. Finansowanie nauki.** Zwiększanie nakładów na naukę powinno być stałym wyzwaniem, by nie dopuścić do wyrwy pokoleniowej i nie utracić istniejącej infrastruktury badawczej. Nie musimy udowadniać, że potrafimy być liderami zespołów za granicą. Mamy potencjał intelektualny, by być w naszym kraju.